

Asekauppiaiden Liitto ry

Hallintovaliokunta tiistai 11.12.2018 klo 12:15 / HE 179/2018 vp / Asiantuntijapyyntö

Asealan Elinkeinonharjoittajien ja Asekauppiaiden liitto ry:n lausunto

AAE ry ja Asekauppiaiden liitto ry kiittävät mahdollisuudesta saapua kuultavaksi Hallintovaliokuntaan. Pyydämme huomioimaan seuraavia, ase-elinkeinoon vaikuttavia kohtia lakiesityksessä:

Ampuma-aseiden määritelmät
Lakiehdotuksessa ampuma-aseet määritellään kahdella eri tavalla (6§ Ampuma-aseiden tyypit ja 6a§ Lyhyt ja pitkä ampuma-ase), näiden lisäksi erityisen vaaralliset ampuma-aseet vielä kolmannella tavalla (9§) ja poikkeukset niiden hallussa pitämiseen useissa
lainkohdissa. Näiden määritelmien seurauksena:
1.
Muualla EU:ssa direktiivin määritelmäksi riittää lyhyt tai pitkä ase eli alle 600 mm tai yli 600mm. Suomen lainsäädäntö vaatii kansallisella lisäyksellä yli 300 mm piippua yli 600 mm kokopituudella olevaan aseeseen, jolloin jo maassa oleville ns ”muu aseille” ei lupia voitaisi myöntää.
Ongelmia ja kohtuutonta haittaa tuottava lisäys olemassa oleville aseille ja niillä harrastaville mikäli Suomen lainsäädäntö määrittelee ne kokonaan lain ulkopuolelle.
2.
Myös kansallisella lisäyksellä, kahdella kädellä ammuttavaksi suunnitellut lyhyet aseet kiellettäisiin kokonaan, mitä direktiivi ei vaadi. EU sisällä jotkut maat käyttävät lainsäädännössä lyhyinä aseina alle 600mm pituisia aseita riippumatta missä käsiä pidetään. Näitä aseita on Suomessakin käytössä ja siksi ne pitäisi sallia jatkossakin.
3.
Myös sarjatuliaseista muunnetut kertatuliaseet kiellettäisiin kansallisesti kokonaan.
Suomessa käytössä olevat sarjatuliaseista muunnetut aseet ovat CIP tarkastettuja ja hyväksyttyjä käyttöön POHA:n asehallintoyksikössä Riihimäellä. Lainsäädännön perusteluissa mainitut puutteet
noissa aseissa joutuvat hieman outoon valoon, koska aseet ovat yleensä yhtä hyvin jos ei joskus jopa paremmin ja kestävämmin tehtyjä kuin edulliset siviilikäyttöön tehdyt aseet.
Direktiivi ei niitä kokonaan kiellä joten niitä ei pidä Suomessakaan kieltää.

21 § Asealan elinkeinoluvan sisältö, ehdot, rajoitukset ja voimassaoloaika

Poliisihallitus voi muuttaa tai lisätä edellä 3 momentissa tarkoitettuja asealan elinkeino-lupaan liitettyjä ehtoja ja rajoituksia asealan elinkeinoluvan haltijan toiminnan muiden kuin tilapäisten muutosten vuoksi.
Lupa annetaan toistaiseksi, jollei sitä erityisestä syystä ole annettava määräajaksi. *Poliisihallitus antaa asealan elinkeinoluvasta todistuksen, joka on voimassa enintään viisi vuotta kerrallaan.*

Ymmärrämme mahdollisen tarpeen muuttaa, tai lisätä ehtoja ja rajoituksia lupiin samoin kuin viiden vuoden todistus, mutta tämä ei saa olla kirjoitettu niin laveasti, että pelkän viranomaishenkilövaihdoksen myötä vaaditaan kohtuuttomia ehtoja tai elinkeinolupa muuttuu olennaisesti, vaikkei mitään varsinaista edellytystä muutoksiin olisi. Viiden vuoden välein tuleva todistus pitäisi saada pääosin, vain ilmoittamalla toiminnan jatkumisesta, mikäli toiminnassa ei ole tapahtunut muutoksia. Turha rasittaa elinkeinonharjoittajia, tai lupahallintoa uusilla hakemuksilla viiden vuoden välein. Asealan toimilupia on kuitenkin noin 400 - 500 kpl

25 § Ilmoitus asetietojärjestelmään ja tiedoston pitäminen

Edellä 1—3 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä 119 a §:ssä tarkoitettua sähköistä asiointia käyttäen viimeistään 10 päivän kuluessa siitä, kun asealan elinkeinoluvan haltija on vastaanottanut kyseisen esineen tai luovuttanut sen. Ampuma-aseen ja sen osan yksilöintitietojen ilmoittamisesta esinettä luovutettaessa säädetään 42 c §:ssä. Ilmoitus luovutetuista patruunoista ja erityisen vaarallisista ammuksista tehdään luovutuksen yhteydessä.

Muutettava;

Asekauppiaiden Liitto ry
PL 76
00101 HELSINKI
puhelin 040 707 9922
faksi 040 607 9922
toimisto@asekauppiaat.fi
Yhd.rek.nro.
180.996
www.asekauppiaat.fi

Edellä 1—3 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä 119 a §:ssä tarkoitettua sähköistä asiointia käyttäen viimeistään 30 päivän kuluessa siitä,

Tuo 10 päivää on ongelmallisen lyhyt aika, minkä olemme tuoneet esille kaikissa aiemmissa lausunnoissamme. On huomioitava, että esim: ostettaessa suuri määrä käytettyjä aseita, niiden tekninen, sekä lupatietojen tarkistaminen vie aikaa; ts: suuri määrä riittää törkeään ampuma-aserikokseen jolloin pelkkä epäily riittäisi lupien peruuttamiseen.

27 § Aseenkäsittelylupa

Poistettava kohta:

Lupa oikeuttaa esittely-, kokeilu- tai koulutustarkoituksessa myös ampumaan edellä tarkoitetuilla ampuma-aseilla, jos se on *tarpeellista sen* asealalla harjoitettavan elinkeinotoiminnan kannalta, *johon aseenkäsittelylupa on myönnetty*.

Perusteluissa kirjoitettu: Lisäksi tarkennettaisiin, että aseenkäsittelylupa oikeuttaa ampuma-aseiden, aseen osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten käsittelyyn, kuljettamiseen ja säilyttämiseen vain sen asealan elinkeinoluvan haltijan toiminnassa, jonka perusteella lupa on myönnetty.

Tämä estää esimerkiksi maahantuojan edustajan ase-esittelyn messuilla jälleenmyyjänsä osastolla, tai omalla toiminimellä työskentelyn. Myöskään keikkatyöläistä ei voisi lainata toisesta liikkeestä esimerkiksi kesälomien, esittelyiden, sairastumisen ym. ajaksi. Tämä lisäys ei tuo mitään lisäturvallisuutta. Jos aseenkäsittelylupa on myönnetty ammatin harjoittamiseen, niin sitä pitää saada käyttää kaikissa työtehtävissä, työntekijän etujen mukaisesti. Tarpeeton rajaus vain yhteen palkkasuhteeseen on poistettava. Ehdotetut muutokset edustavat viranomaisen yksipuolista näkemystä, jossa ase-elinkeinoa harjoittavien tahojen tarpeita aseenkäsittelylupaan ei ole osattu riittävästi huomioida.

Ase-elinkeinossa työskentelevien henkilöiden ja työnantajien oikeusturvan ja työllistymisen vuoksi ehdotamme, että aseenkäsittelylupaan liittyvää lainsäädäntöä tarkasteltaisiin aina yhdessä alan toimijoiden kanssa, koska kyse on laajemmasta kokonaisuudesta, eikä liity direktiivin vaatimiin muutoksiin.

28 § *Aseenkäsittelyluvan voimassaoloaika ja lupaehdot*

Aseenkäsittelylupa on voimassa vain luvanhaltijan toimiessa lupahakemuksessa mainitun työnantajan palveluksessa.

Perusteluissa kirjoitettu: Aseenkäsittelyluvan tarkoituksena on mahdollistaa vain toimiminen kyseisen asealan elinkeinoluvan haltijan liiketoiminnassa. Sääntelyn tavoitteena on varmistaa, että aseenkäsittelylupaa ja siihen liittyviä laajoja oikeuksia käytettäisiin vain niissä tehtävissä mihin sen on arvioitu olevan hyväksyttävissä. Samalla luvan väärinkäyttö kilpailevassa yritystoiminnassa taikka harrastustoiminnassa estyisi.

Poistettava:

Aseenkäsittelylupa on voimassa vain luvanhaltijan toimiessa lupahakemuksessa mainitun työnantajan palveluksessa.

Rajoittaa elinkeinotoimintaa ja työntekijän mahdollisuuksia toimia työtehtävissä! Kts edellä, *27 §* kohdalla mainitut perustelut.

Asekauppiaiden Liitto ry
2001

53 a § Harrastuksen jatkumisen osoittaminen

Muutettava:

Luonnollisen henkilön, jolla on *toistaiseksi voimassa oleva hallussapitoon oikeuttava lupa* 6 §:n 2 momentin 4—7 kohdassa tarkoitetun ampuma-ase*een*, *erityisen vaarallisen ampuma-aseeseen taikka ampuma-aseeseen, jonka toimintatapa on itselataava kertatuli*, on viiden vuoden kuluttua luvan antamisesta ja tämän jälkeen viiden vuoden välein toimitettava lupaviranomaiselle ***selvitys, että 45…***

Luonnollisen henkilön, jolla on *toistaiseksi voimassa oleva hallussapitoon oikeuttava lupa* 6 §:n 2 momentin 4—7 kohdassa tarkoitetun ampuma-ase*een* taikka *erityisen vaarallisen ampuma-* on viiden vuoden kuluttua luvan antamisesta ja tämän jälkeen viiden vuoden välein toimitettava lupaviranomaiselle *…..*

Lainlaatija vaatii nyt virheellisesti kaikkiin itselataaviin ampuma-aseisiin viiden vuoden välein tapahtuvaa ilmoittamista, jota direktiivi ei vaadi. Tämä koskee kaikkia, tuhansia ko toimintatavan metsästyshaulikoita, pienoiskivääreitä ym. Viranomaisten resursseja haaskataan täysin vääriin aseisiin.
Tähän täytyy löytyä joku selvempi ja kevyempi vaihtoehto jota viranomaisetkin esittivät ennen direktiivin tuloa eli ajetaan rikos- ja ase rekistereitä läpi ristiin ja tarkastellaan muita mahdollisia käytäntöjä.

Lupien peruuttaminen 67 § ja 67 b §

Direktiivissä mainitaan lupien peruuttamisesta mm. ... aseen hallussa- tai hankintalupa pitää peruuttaa mikäli löytyy latauslaite ilman sen hallussapitoon oikeuttavaa lupaa.
Sanktiona latauslaitteen hallussapidosta on määrätty lupien peruutus käsittämään kaikki aseluvat, myös aseenkäsittelylupa, ilman viranomaisen harkintaa. Tämä mahdollistaa kohtuuttoman seuraamuksen, niin taloudellisesti, kuin muina, välillisinä seuraamuksina, vaikka kyse olisi puhtaasta vahingosta, joka voi olla esim ulkopuolisen henkilön aiheuttama! Lupien peruuttaminen ilman viranomaisen harkintavaltaa on kohtuuton ja oikeustajun vastainen.

Nyt lainsäätäjä toisaalla antaa aseenkäsittelyluvalla oikeuden käsitellä aseita, ammuksia ja latauslaitteita ja toisaalla, kohdassa 67 b § kieltää sen ja vielä peruuttaa aseenkäsittelyluvan latauslaitteiden hallussapidon vuoksi.

Eli aseenkäsittelyluvan peruuttaminen pitää poistaa kohdasta 67 b §.

Viranomaisharkinta täytyy sisällyttää lupien peruuttamistapauksiin tavalla, tai toisella! Eritoten aseenkäsittelyluvan kohdalta, koska jos esim. törkeä liikennerikos tai todettu alkava muistisairaus, joka lääkinnällä voidaan hoitaa vuosia eteenpäin, aiheuttaa lupien ja aseenkäsittelyluvan peruuttamisen. On kohtuutonta, että ihminen joutuu työttömäksi, tai menettää jopa elinkeinonsa todetun muistisairauden, tai törkeän liikennerikoksen vuoksi.

Useisiin pykäliin on lisätty erilaisia viranomaisten olettamuksiin perustuvia lupien peruuttamismahdollisuuksia. Perustelluissa osioissa kerrotaan järjestäytyneestä rikollisuudesta ja huumekaupasta, mutta todellisuudessa esitettyjen lainkohtien tulkinnanvaraisuus antaa ymmärtää, että pelkkä liikennerikkomus, tai huhu puhe riittää lupien peruuttamiseen. Mihin on jäänyt aseharrastajien ja kauppiaiden oikeusturva, tai viranomaisen vastuu epäselvistä ja tulkinnanvaraisista pykälistä?

119 §

Asedirektiivin ns grand-fathering pykälä sallii vanhojen lupien jatkamisen, mikäli lupa on myönnetty ennen 12.6.2017. 12.6.2017 ja uuden aselain voimaantulon välillä myönnettyihin lupiin tulisi myös soveltaa grandfathering pykälää, jotta vältetään taannehtivaa lainsäädäntöä, joka on länsimaisten oikeusperiaatteiden vastainen asiantila.

Asekauppiaiden Liitto ry
PL 76
00101 HELSINKI
puhelin 040 707 9922
faksi 040 607 9922
toimisto@asekauppiaat.fi
Yhd.rek.nro.
180.996
www.asekauppiaat.fi

Asekauppiaiden Liitto ry
2001

Aselaissa ei ole kyse mistään kompromissista, vaan yksinkertaisesti siitä, että laki on tehtävä toimivaksi. Sen on täytettävä Suomen lainsäädäntö, toteutettava direktiivin minimi, mutta kirjoitettava niin, ettei oletuksia ja tulkintoja tule.

Lainsäädäntö antaa vain suunnan mutta asetukset tulevat tarkentamaan lainsäädännön tulkintaa huomattavasti tarkemmin, siksi asetukset on tehtävä yhdessä, jotta niistä saadaan toimivat. Nyt direktiivin valmistelun aikana pidettiin useitakin eri tiedotus tilaisuuksia mutta siitä huolimatta direktiivin valmistelun yhteydessä ei otettu huomioon alan asiantuntijoiden huomautuksia ja siksi tässä on niin paljon korjattavaa. Asetuksia ei pidä valmistella pelkästään viranomaistyönä!

Olemmekin valmiita yhteistyöhön!

Asealan Elinkeinon harjoittaja ry

Asekauppiaiden liitto ry

Asekauppiaiden Liitto ry
PL 76
00101 HELSINKI

puhelin 040 707 9922
faksi 040 607 9922
toimisto@asekauppiaat.fi

Yhd.rek.nro.
180.996
www.asekauppiaat.fi